

เทศน์เช้า วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เห็นไหม คฤดี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงวิสัยทัศน์ เวลาโลกนี้ต้องแสดงวิสัยทัศน์นะ ถ้าใครมีวิสัยทัศน์ พูดแล้วมีความน่าเชื่อถือ คำว่า “น่าเชื่อถือ” คือว่ามันน่าจะเป็นไปได้ไง วิสัยทัศน์ของโลกนี้เขาแสดงวิสัยทัศน์กัน ต้องแสดงวิสัยทัศน์ว่าจะบริหารอย่างไร จะจัดการอย่างไร ในเรื่องการบริหารการจัดการนี้เพื่อจะให้ประสบความสำเร็จ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงวิสัยทัศน์นะ เวลาท่านเทศน์ธรรมจักๆ วิสัยทัศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศธรรมไป เวลาประกาศธรรม เทวดา ฟ้า ดิน ส่งต่อกันไปเลยนะ พวกเทวดาส่งต่อกันไปว่า “นี่ธรรมจักรได้เคลื่อนแล้ว” จะไม่มีใครคัดค้านได้ จะไม่มีใครโต้แย้งได้ ธรรมจักรนี้เคลื่อนแล้วจะย้อนกลับไม่ได้ มันย้อนกลับไม่ได้ตั้งแต่วลามันประสบความสำเร็จจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ตรัสรู้ธรรมแล้ว เพราะอันนี้มันกลับคืนไปไม่ได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเขี่ยพญามาร “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

คือเริ่มต้นของความดำริ คือเริ่มต้นของความคิด มารมันแทรกเข้ามาตรงนั้น แล้วเวลามารมันตายไปแล้ว “มารเอ๋ย บัดนี้เธอจะเกิดอีกไม่ได้เลย เพราะเราเห็นที่เกิดของเธอแล้ว” สิ่งที่เป็นไปอันนี้มันเป็นของจริง เป็นอริยสัจจะ สิ่งที่เป็นอริยสัจจะก็คือความจริงสิ่งของโลกนี้แสดงออกไม่ได้ มันเหนือธรรมชาติไปเหนือโลกทั้งหมด

สภาวะธรรมนี้เป็นธรรมชาติ...ถูกต้อง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้วางธรรมไว้เป็นพาหะเป็นเครื่องดำเนินไป มันถึงเป็น สัพพะ ฐมฺมา อนตฺตา สภาวะธรรมนี้เป็นอนัตตาทั้งหมด สัพพะ ฐมฺมา อนตฺตา เราทำวัตรเช้าทุกวัน สัพพะ ฐมฺมา อนตฺตา สภาวะธรรมนี้เป็น

อนัตตา สิ่งที่เป็นอนัตตานี้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเป็นผู้บรรลุ ไปเห็นเข้า ไปรับรู้เข้า

สิ่งที่เป็นอนัตตานี้เป็นเทคโนโลยี คือเครื่องดำเนินการ ไม่ใช่ผลลัพธ์ ผลลัพธ์คือตัวใจที่เกิดจาก สัพเพ ชมฺมา อนตฺตา อันนี้ มันหลุดจาก สัพเพ ชมฺมา อนตฺตา เป็นอกุปุปกรรม นั้นเป็น เอโก ชัมโม เป็นธรรมที่ไม่มีการเคลื่อน ไม่มีการแปรสภาพไป

แต่ขณะที่เป็นพาหะ เป็นการก้าวเดินไป เป็นสิ่งที่เป็นพาหะที่จะเข้าไปหาสิ่งนั้น สิ่งนี้เกิดขึ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรม วางตรงนี้ แต่สัจจะความจริงอันที่เป็นวิมุตติสุข อันนั้น อันนั้นเป็นสัจจะความจริง เป็นอริยสัจจะ เป็นวิมุตติอันจริงที่พ้นออกไป แล้วแสดงวิสัยทัศน์อันนั้น แสดงวิสัยทัศน์อันนี้ต่างหาก อันที่ว่าเป็น เทวเม ภิกฺขเว ทางสองส่วนนี้ไม่ควรเสพ เห็นไหม มัชฌิมาปฏิปทาเครื่องดำเนินทางสายกลาง แต่ทางสายกลางมันต้องลงสัจจะความจริง ทางสายกลาง

มีคนมาหามากบอก ทำสิ่งใดก็ได้ ขอให้มีความสะดวก มีความสบาย มีการปล่อยวาง ถ้าการปล่อยวางนั้นถูกต้อง

เราบอก ความคิดอย่างนี้มันเป็นความคิดความปล่อยวางโดยที่ปล่อยวางแบบคนเจ็บ คนป่วย คนไข้ แล้วปล่อยวางความเจ็บความไข้ของตัวเองได้ใหม่ เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย โรคเราเป็นโรคร้ายแล้วเราปล่อยวางมันจะหายจากโรคร้ายได้ใหม่ เราปล่อยวางได้ชั่วคราว เวลาเรามีความสุข เราปล่อยวางได้ใจเราก็ก่อนปล่อยวางโรคนั้นชั่วคราว เราก็ก่อนทนกับโรคนั้นได้ แต่ถ้าเวลามันถึงเวลารับรู้มันก็เป็นไป เพราะมันได้แก้ไข

การปล่อยวางแบบนี้ การปล่อยวางแบบสมณะ การปล่อยวางแบบนี้คือการปล่อยวางของอาหารคาวรส การปล่อยวางของฤทธิชีไพรที่สิ่งที่มีอยู่แล้ว นี่วิสัยทัศน์ของเขาเป็นอย่างนั้น เพราะเขาไม่มีเทคโนโลยีไป เพราะเขาไม่มี สัพเพ ชมฺมา อนตฺตา เขาไม่มีสภาวะธรรม เขาไม่มีความเป็นอนัตตาอันนั้น พระพุทธเจ้าประกาศอนัตตาอันนี้ ประกาศสัจธรรม ธรรมที่เป็นอนัตตา...ใช่ เป็นอนัตตาแน่นอน

แต่ถ้าเป็นอนัตตา นิพพานก็ต้องเป็นอนัตตาด้วยสิ มรรคผล โสดาบัน สกิทาคามี ก็ต้องเป็นอนัตตาด้วยสิ

มันไม่เป็นอนัตตาหฺรอก มันเป็น ผลลัพธ์จากอนัตตานั้น สิ่งที่เป็นผลลัพธ์จากอนัตตานี้ นั้นนะเป็นความจริงอันนั้น สิ่งที่เป็นธรรมอันนี้ วิสัยทัศน์ของธรรมใจ นี้ธรรมเหนือโลก เหนือตรงนี้ใจ

แต่ถ้าวิสัยทัศน์ของเรา เราคิดกัน เราแสดงกัน โต้แย้งสิ ถ้ามันโต้แย้งขึ้นมา มันจะโต้แย้งจากหลักความจริงอันนี้ให้ได้สิ ถ้าโต้แย้งจากหลักความจริงอันนี้ให้ได้ เวลาแสดงวิสัยทัศน์หรือการเข้าหาธรรม อ้างว่ามันมีทางเข้ากรุงเทพฯ หลายทางมาก...ถูกต้อง แม้แต่ปัญญาวิมุตติ เจโตวิมุตติ พระอรหันต์ที่มีปัญญาต่างๆ มันจะมีคุณสมบัติต่างกัน เห็นไหม

พระอรหันต์เหมือนกัน ทำไมพระอรหันต์มหาศาลเลย สมัยพระนาคเสน พระเจ้ามิลินท์ นี้มีพระอรหันต์นะ แม้แต่เขาเป็นปุถุชนนะ เขาเป็นกษัตริย์ โต้ตอบเขาไม่ได้ เอาเขาไม่อยู่ ถึงสุดท้ายแล้วต้องไปรอใจ ไปรอพระอรหันต์ประชุมกัน ประชุมกันแล้วให้พระอรหันต์องค์หนึ่งไปรอเอาพราหมณ์ เอาพระเจ้ามิลินท์ออกมาบวชใจ ไปเกิดในลูกพราหมณ์นะ ไปบิณฑบาตทุกวันๆ จนเขานิมนต์เข้าไปบ้าน เพราะเขาเป็นมิจฉาทิฎฐิ เขาเป็นพราหมณ์ เขาไม่ใช่ชาวพุทธ ไปยื่นหน้าบ้านจนเข้าไปเอาลูกออกมาบวชได้

พระเจ้านาคเสนเป็นพราหมณ์ อายุ ๑๘ ท่องไตรเวทย์ได้หมดเลย รู้ไปหมดเลย แต่เวลาพระอรหันต์เข้าไป อยากจะเรียนธรรม ถามว่า สิ่งต่างๆ นี้พระอรหันต์รู้หมดเลย แต่สิ่งที่ว่านาคเสนนี้ไม่รู้ ไม่รู้ถึงอยากเรียนธรรม ถึงต้องเอามาบวชใจ บวชแล้วมาปฏิบัติจนเป็นพระอรหันต์ กลับไปเอาพระเจ้ามิลินท์

“ทุกอย่างในน้ำทั้งหมดต้องมีปลา” เวลาโต้แย้งกันนะ “ในน้ำต้องมีปลา” เพราะอย่างนั้นถึงถามว่า “ถ้าพระนาคเสนบอกว่าปลาจะต้องอยู่ในน้ำ ถ้าอย่างนั้นน้ำในผลมะพร้าวก็ต้องมีปลาด้วย” ถึงที่สุดต้องพิสูจน์กันนะ เอามะพร้าวมาผ่าก็มีปลาในนั้น เพราะอะไร เพราะเทวดาแปลงเข้าไปอยู่ในน้ำมะพร้าวนั้น

“รถคืออะไร”

“รถคือส่วนประกอบของรถ”

โต้แย้งกันมาตลอด เอาจนพระเจ้ามิลินท์อยู่

พระอรหันต์เหมือนกัน แต่ภูมิหลังที่การกระทำมาต่างกัน สัจธรรมนี้เข้าได้เหมือนกัน แต่ถ้าเข้าได้เหมือนกันแล้วมันจะไม่คลาดกันด้วยผลลัพธ์นั้นถ้า ผลลัพธ์นั้นเป็นความจริง แต่วิธีการเข้ามาต้องเข้าถึงให้ถูกต้องด้วย ถ้าวิธีการเข้าไม่ถูกต้อง เห็นไหม นี่โลกเป็นแบบนี้ไง โลกกับธรรมต่างกันตรงนี้

ต่างกัน เห็นไหม เศรษฐศาสตร์ วิธีการเศรษฐศาสตร์การบริหารการเงิน วิธีการมีมหาศาลเลย ไม่มีหลักตายตัว จะทำอะไรก็ได้ให้ผลลัพธ์มันออกมา สิ่งที่ออกมาให้มันเป็นผล แต่ผลอย่างนี้เป็นผลอนิจจัง มันเป็นการเคลื่อนไหวของตลาด เป็นการเคลื่อนไหวของกระแสเงิน

การเคลื่อนไหวของกระแสคือการตื่นไง การตื่นไปการปลุกเร้าได้อย่างไร นี่เราปลุกเร้า เราวางการตลาดอย่างไร เราจัดการอย่างไร เราคาดการณ์ตลาด คาดการณ์ค่าของเงินอย่างไร เศรษฐศาสตร์ เห็นไหม เป็นทางโลกเขาอย่างนั้น เหมือนกัน การวิเคราะห์โรคของหมอก็เหมือนกัน คนไข้ไปหาหมอกคนหนึ่ง หมอกคนหนึ่งจะวิเคราะห์โรคไปต่างกันๆ แต่หมอกคนไหนจะรักษาโรคนั้นหายละ รักษาโรคหาย นั่นวิธีการ

นี่ก็เหมือนกัน จะเข้ามาถึงหลักการอันนี้ สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ตรงนี้มันกว้าง กว้างตรงนี้ เวลาทำสัมมาสมาธิกรรมฐาน ๔๐ ห้อง ต้องทำความสงบของใจ ถ้าใจมันสงบได้ ทำกรรมฐาน ๔๐ ห้อง อันนี้ให้สงบเข้ามา สิ่งที่สงบเข้ามามันเป็นการพิสูจน์กัน มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง ถ้าเรามีความปัจจัยตั้ง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้ว ถ้าจิตเราร้อนเร่พเนจร เราจะไม่มีการเวียนอยู่ เหมือนเราอยู่ในที่แดดที่ฝนเราจะมีอาการทุกขร้อนมาก แต่ถ้าเมื่อใดเราทำความสงบของใจเราขึ้นมาได้ เราจะมีบ้านมีเรือนอยู่ นี่หลักการมันเป็นแบบนี้ แน่นอนเลย เพราะจิตมันตั้งมั่น จิตมันรู้ทันกับอุปาทานความยึดมั่นถือมั่นไง

พวงดอกไม้แห่งมาร รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร เป็นการชักจูงชักลากหัวใจนี้ไปกับมัน แล้วสติเราเข้าไปควบคุมสิ่งนี้ได้ มันไม่ไปตามบ่วงของมาร ไม่ตามสิ่งที่ว่าพวงดอกไม้แห่งมารที่มันเข้าชวนอย่างนั้น มันไม่เคลื่อนไหวไปตามเขามันจะมีความสุขไหมละ? มันมีความปล่อยวาง มีความว่าง เห็นไหม นี่สถานที่ทำงาน นี่สนามฝึกของใจ ถ้าเราหาสนามฝึกของใจได้ หาที่ฝึกของใจได้ หาที่ที่ทำลายกิเลสได้ เพราะกิเลสมันอยู่ตรงนี้ไง

ก่อนจะออกสนาม ก่อนจะออกพุ่งไป จิต ความคิดคิดมาอย่างไรล่ะ แต่อย่างนี้ถ้ามัน วิปัสสนาเข้ามา ใจมันจะเข้ามา สิ่งนี้เป็นสัจจะความจริง เป็นปัจจัยตั้งกับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ แต่เดี๋ยวนี้มันออกไปทางโลกหมด วิสัยทัศน์ทางโลก การปกครอง การต่างๆ มันเจริญรุ่งเรือง โลกต้องเจริญรุ่งเรืองไปกับกระแสโลก เอาโลกเป็นใหญ่ไง ถ้าเราเอาโลกเป็นใหญ่ เรากราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไม

ถ้าเราจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอินโดย เป็นสิ่งที่กว้างขวางมาก สิ่งที่มีมันเข้ามาถึงหัวใจ หัวใจเพราะอะไร เพราะโลกจะเจริญขนาดไหน จะมีสิ่งปลูกสร้างต่างๆ สิ่งวัตถุที่จะปรนปรือตัวเองขนาดไหน มันไม่สามารถจะชำระกิเลสได้ ไม่สามารถมีความสุขได้

สุขมีมากมายขนาดไหนก็ว่าเหว มีความมากมายขนาดไหนมันก็เร่าร้อน มีความมากมายขนาดไหนมันก็มีความขับเคลื่อนไป มีสงวนรักษา มันจะมีสิ่งที่ทุกข์ใจตลอดไป สิ่งนี้เป็นเรื่องของโลก ธรรมะไม่ได้พิเศษอย่างนี้นะ ธรรมะเป็นสิ่งที่เหมือนอวกาศ ไม่ปฏิเสธสิ่งใดเลย เราจะโยนอะไรเข้าไปในอวกาศ มันเก็บของได้ทั้งหมด

ไม่มี อวกาศไม่เคยคัดค้านสิ่งใด อวกาศ คือใจที่เป็นธรรมไง สิ่งที่เป็นธรรมไม่คัดค้านอย่างนี้ เพียงแต่ว่าถ้าเราไปยึดวัตถุอย่างนี้ เราไปยึดสิ่งที่เป็นวัตถุขึ้นมา คือเรื่องของโลก แล้วหัวใจมันเร่าร้อนไง

ศาสนา มันเข้ามาที่ใจ มันละเอียดอ่อนอย่างนั้น แล้วตรงนี้ศากยบุตร บุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้วว่า “ผู้ที่จะทำลายศาสนา คือพระเราเองนี่แหละ คือลูกตถาคตนี่จะทำลายศาสนา”

แล้วเราเข้าถึงความมุ่งหมาย คือวิสัยทัศน์ คือเข้าถึงจิตขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ เพราะเราเข้าถึงจิตขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ คือธรรมวินัยที่เข้ามาที่หัวใจ แต่นี้ออกมาไง ออกมาเรื่องของโลก ต้องเจริญสิ ทำไมศาสนาพุทธผู้ที่นับถือศาสนาแล้วมันไปขัดขวางความเจริญรุ่งเรืองของโลกเขาใจ นี่ไปขัดขวาง ขัดขวางเพราะว่ามีศีลมีธรรม แล้วจะทำเรื่องของโลกไม่ได้

อันนั้นมันเป็นสิ่งที่กิเลสมันอ้างไง ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่นะ เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาชาติศัตรูจะออกรบ จะออกรบจะอะไรนี่ ให้พราหมณ์เข้าไปถาม “จะไปรบนี้จะแพ้หรือชนะ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าถ้าธรรมสิ่งนั้นยังอยู่ ที่ท่านให้ธรรม ๑๐ อย่างที่เขาประชุม ร่วมประชุมพร้อมกัน อย่างนั้นความสามัคคีพร้อม จะรบขนาดไหนก็ชนะไม่ได้ ถึงให้เอาคนเข้าไปไง ให้คนเข้าไปทำลาย

ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำได้ละ ขนาดที่ว่า เรื่องของสงคราม เรื่องของการต่อสู้ เรื่องของการเวลาญาติมีสงครามกัน จะแย่งน้ำกัน ไปห้ามนะ นี่ปางห้ามญาติ ปางห้ามญาติ สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของโลก ถ้าใจที่เป็นธรรมแล้วไม่ขัดขวางสิ่งนี้ แล้วบริหารสิ่งนี้ได้

แต่ในเมื่อเรามีกิเลสไง เวลาเราคิดขึ้นมา เรามีศีล เราบคไม่ได้ มันปดที่ไหน ถ้าเราพูดถึงความจริง เราบวกเข้าไปสิ ในเรื่องเราต้องการทำอะไรทำไร มันเป็นเรื่องของธุรกิจมันก็ทำได้ ถ้าเราอย่างนั้น แต่ถ้าเราเป็นไป ทำไมเขาบอกว่าในธุรกิจของเราต้องธุรกิจแบบสร้างสรรค์ ไม่ให้เป็นธุรกิจแบบตลาดที่มันจะล้มไปตลอดไป

ธุรกิจชาวพุทธไง ธุรกิจในเชิงของพุทธ เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ เศรษฐศาสตร์ต่างๆ มันมีเป็นไปได้ แล้วโลกมันเป็นไปได้ ทั้งที่โลกก็เจริญด้วย แล้วหัวใจเราก็มั่นคงด้วย แล้วเราจะมีความสุขด้วย นี่คือวิสัยทัศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไม่ใช่วิสัยทัศน์ที่ว่าคัดค้านกันแบบกระแสโลก ที่ต้องออกมาเป็นเรื่องของการบังคับบัญชากันไง ออกเป็นกฎหมายแล้วบังคับได้ ทั้งๆ ที่บอก ที่โคจรมันไปไม่ได้อยู่แล้ว ไม่ต้องไปออกกฎหมาย ไม่ต้องไปทำอะไรเลย เพราะอะไร เพราะพระจะไปห้ามสรรพสินค้าก็ไม่ได้ พระจะไปไหนก็ไม่ได้ ไม่สมควรไปอยู่แล้ว ถ้าไปนี่มันมีอยู่แล้วธรรมวินัย แล้วผู้ปกครองไปไหน แล้วทำไมต้องไปออกกฎหมายมาบังคับ ออกกฎหมายเพราะกฎหมายนี้มันให้คุณให้โทษได้ใช้ใหม่ กฎหมายเป็นอาญาใช้ใหม่ แต่ธรรมวินัยนี้เป็นความสมัครใจใช้ใหม่

ธรรมวินัยนี้เป็นความละเอียดใจต่างหาก ผู้ที่มีความละเอียดใจ ความละเอียดใจมันละเอียดต่อกิเลสไง ละเอียดจากความภายใน มันก็มีความสงบร่มเย็นของมัน มันทำสิ่งนั้นไม่ได้ แต่ถ้ามีความจำเป็นละ คนเจ็บไข้ได้ป่วย คนต้องไปที่โรงพยาบาล ทำไมไปไม่ได้ละ? มันไปได้เพราะมันมีความ

จำเป็น ถ้ามีความจำเป็นมันเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจนักหรือ? มันไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจหรอก เพราะเป็น ความจำเป็น สิ่งที่ต้องไป

แต่ถ้ามันไปเร่ร่อน มันไปเพื่อกิเลสตัณหา มันไปเพื่อความทะยานอยากของมัน จะ พ.ร.ก. ไหนมาควบคุมมันล่ะ ควบคุมกิเลสได้ไหม เพราะกิเลส ความคิดใจ กฎหมายก็มีกฎหมายอย่างนั้น ล่ะ กฎหมายกับผู้บังคับใช้กฎหมายคือใคร ถ้าผู้บังคับใช้กฎหมายเขาไม่ทำกฎหมาย กฎหมายนั้น มันก็ไม่มีกฎหมายหรอก เพราะกฎหมายนั้นมันก็เป็นดาบสองคมให้ผู้ที่บังคับใช้กฎหมายนั้น เอากฎหมายไปหาผลประโยชน์อีกต่างหาก เห็นไหม นี่วิสัยทัศน์ของโลก

วิสัยทัศน์ของธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ให้มีความละเอียดรอบาป สีด สมာธิ ปัญญา แล้วมันจะเข้ามาเป็นปัจจัยตั้ง จะเข้ามาจากภายใน แล้วมันจะมีอะไร โต้แย้งสิ่งนี้ได้ ล่ะ ถ้าโต้แย้งสิ่งนี้ได้ สิ่งที่เป็นธรรมก็คือธรรม แม่น้ำทุกสายไหลลงทะเลมหาสมุทรเหมือนกัน ถ้าประพฤติกฎปฏิบัติธรรมเหมือนกันแล้วมันจะเข้าไปถึงจุดหมายของธรรมเหมือนกัน

จิตนี้จะเป็นธรรมเหมือนกัน แล้วจะซึ่งใจในวิสัยทัศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าที่ไม่มีใครสามารถโต้แย้งได้ ไม่มีใครสามารถจะโต้แย้ง ไม่มีใครสามารถที่จะลบเลือนมันได้ ไม่มีใครสามารถลบเลือนมันได้เพราะใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ใจ ของครูบาอาจารย์ที่ประพฤติกฎปฏิบัติก็ต้องปรินิพพานไป ไม่มีใครสามารถดึงกลับได้ สิ่งที่ตั้ง กลับไม่ได้ ถึงไม่มีใครโต้แย้งได้ ถึงจะไม่มีใครคัดค้านได้ จะไม่มีใครคัดค้านธรรมขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าได้เลย

แต่เรื่องของโลกจะคัดค้านจะโต้แย้งไป โต้แย้งเพราะอะไร เพราะฐานรองรับคือกฎหมาย ฐานรองรับคือความเห็นของสังคม ฐานรองรับคือเรื่องของโลก แล้วเรื่องของโลกมันเป็นอนิจจัง ทั้งหมด สิ่งที่เป็นอนิจจรรวมตัวกันก็เป็นสังคมขึ้นมา แยกออกสังคมอยู่ที่ไหน แล้วเราไปตั้งกติกา อย่างนั้นขึ้นมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย สัตว์มันบินไปได้ นะ นกกา มันสิ่งที่มันอยู่ตาม ธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของมันมันจะบินไปไหน มันก็ตามความพอใจของมัน เราเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์ประเสริฐ แต่เราก็สร้างกติกามาเหมือนกับโซ่ตรวนร้อยคล้องคอไว้ แล้วว่าเราเป็นสัตว์ ประเสริฐ สัตว์ประเสริฐใจ

สิ่งนี้ถ้ามันเป็นศีลธรรม มันเป็นประเพณีวัฒนธรรมที่ดี เป็นการสมานสังคัม สิ่งนี้ถ้ามันเป็นประโยชน์ อันนั้นมันก็เป็นประโยชน์ แต่เวลาทำขึ้นมาให้มันเป็นโทษขึ้นมา แล้วไม่ใช่ประโยชน์กับมันไป

ทำไมต้องไปออกสิ่งนั้น ทำไมธรรมวินัยมันมีอยู่แล้ว ทำไมไม่บังคับใช้ว่า เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ ศูนย์การค้าที่ตั้งอยู่อย่างนั้นทำไมไม่ดูแลรักษา ทำไมไม่จัดการ ถ้าไม่จัดการมันก็จบ เห็นไหม ธรรมวินัยมีอยู่แล้ว สิ่งทีประเสริฐมีอยู่แล้ว มีอยู่มหาศาลเลย แล้วสามารถเข้าไปเป็นหลักความจริงได้ แต่เพราะว่าผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นต้องการประโยชน์ ต้องการสิ่งต่างๆ จะเอาประโยชน์นั้นมาเป็นประโยชน์ของตัวเอง นี่วิสัยทัศน์ของโลก โต้แย้งได้ทั้งหมด คัดค้านได้ทั้งหมด แล้วก็เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ไม่มีใครสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งนั้นได้ ไม่มีใครสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งนั้นได้เพราะธรรมนี้เป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศวิสัยทัศน์ไว้แล้ว เราจะเข้าถึงหรือไม่เข้าถึงมันเป็นความเห็นของใจดวงนี้นะ ถ้าเรามีครูมีอาจารย์มันจะเข้ามาตรงนี้ น้ำทุกสายไหลลงไปทะเล เราประพฤติปฏิบัติถ้าตรงต่อธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะเข้าถึงวิมุตติสุข เราจะเข้าถึงสัจจะความจริง แล้วเราจะเข้าใจ แล้วเราจะซึ่งใจ

ทำไมหลวงตาท่านบอก “ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยความซึ่งใจนัก ทำไมท่านกราบหลวงปู่ด้วยความซึ่งใจนัก” เพราะอันนี้ไง เพราะมันเข้าไปประสบอันนี้แล้ว มันซึ่งใจนัก สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมามันเป็นความลึกลับมหัศจรรย์ที่ใครจะเข้ามาถึงได้ แล้วปัญญาอย่างนี้มันลึกลับขนาดนี้

แต่เวลาทางโลก ปัญญาคือความเห็นของตัว มันเอาปัญญาหยาบๆ เอาปัญญาแบบโลกๆ มาใช้กับธรรม มันเป็นไปไม่ได้หรอก แล้วธรรมมันสูงส่งขนาดนี้ แล้วเราก็จะเมินกันว่ามันสูงส่งเกินไป มันลึกลับเกินไป เราจะรับไม่ได้ ก็เลยต้องออกมาเป็นโลกๆ ไป

วิสัยทัศน์ของโลก โลกกับธรรมถึงไม่เหมือนกัน เราถ้ามีครูอาจารย์ที่เป็นธรรมของเรา เราจะมีคามภูมิใจว่าเราเกิดมาท่ามกลาง เราเกิดมาพร้อม เราเกิดมาสิ่งที่มีพาหะจะเอาเราไปได้ ถ้าเราไปได้เราจะมิประโยชน์กับเรา เพราะอะไร เพราะอำนาจการเกิดนี้ ชาติคือการเกิด ความทุกข์เกิดที่

ไหน? เกิดจากชาติ เพราะมีเราเกิดขึ้นมาถึงมีความทุกข์ สิ่งที่เราเกิดขึ้นมามีความทุกข์ แต่เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเจอครูบาอาจารย์ ถ้าเราทำสิ่งนี้ได้จะเป็นโอกาสของเรา

ถ้าเราพอใจ เราไม่ตื่นตัว สิ่งนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกแล้วว่า “ลูกศิษย์เราจะทำลายศาสนาของเราเอง ถ้าชี้นำออกไปนอกกลุ่มนอกรทาง” นอกกลุ่มนอกรทางแล้วเราก็เชื่อกันว่าครูบาอาจารย์ชี้นำออกไปแล้วเราจะเชื่อกัน เชื่อกันมันก็ชี้ออกนอกรทาง

ถ้าเราเจอครูบาอาจารย์ที่เป็นสัมมาทิฎฐิ ที่มีความเห็นถูกต้อง มันจะเป็นอำนาจวาสนา แล้วเราจะสมประโยชน์กับเรา จากที่ว่าชาติเกิดแล้วเป็นทุกข์นี้แหละ แล้วถ้าชาติเกิดแล้วแก้ทุกข์ล่ะ แล้ว ชาติเกิดลบล้างทุกข์ออกจากใจทั้งหมดล่ะ แล้วจิตนี้มันเป็นความมหัศจรรย์ จะเห็นอย่างนั้น จะซึ่งอย่างนั้น “ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต” เอวัง